

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas
Egodokumentika	Komunikacija ir informacija S 008	Komunikacijos

Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	2 ECTS
individualus	5 ECTS	seminarai	

Dalyko anotacija
Dalyko tikslas: gilinti žinias apie ego-dokumentų tyrimų problematiką, teorines prieigas ir metodologiją, ugdyti gebėjimus vykdyti ego-dokumentų kilmės, raidos, istorinės tipologijos tyrimus taikant komunikacijos ir informacijos bei tarpdalykinius metodus. Dalyko turinys: egodokumento (toliau – ED) samprata, santykis su memuaristika, biografistika, epistoliarika, intymiaja raštija. Asmeninis ir dalykinis dokumentas. Asmenybės ir kolektyvinio tapatumo santykio problema egodokumentikoje. Egodokumentinis pranešimas kaip medija. Egodokumentų tyrimų metodologija. James'o S. Amelango amatininkų autobiografijos. Jacobo Presserio autobiografinė gyvenimo istorijų (<i>life writing</i>) ir egodokumentikos dalyvaujant „pirmajam asmeniui“ (aš) koncepcija. Winfriedo Schulze's <i>savęs paliudijimo</i> (Selbstzeugnisse) konceptas. ED tyrimai Šveicarijoje (Kaspar von Greyerz), Olandijoje (Rudolfas Dekkeris ir Arianne Baggerman), Lenkijoje (Stanisław Roszak), Čekijoje (Milosz Reznik). ED kaip raštija privačioje erdvėje (<i>Ecrits du for privé</i>) ir jų tyrimai Prancūzijoje (François-Joseph Ruggiu, J.-P. Bardet, E. Arnoul). Socialinės autonomijos teorija (Madeleine Foisil). Philippe'o Lejeune'o „autobiografinio pakto“ teorija. ED tyrimai Didžiojoje Britanijoje ir JAV. ED kaip įrankis valstybės ir visuomenės raidos interpretacijoms <i>tapatumų, privataus gyvenimo, atminties kultūros, senosios raštijos, knygos kultūros, emocijų istorijos</i> tyrimuose. ED tyrimai Lietuvoje. Korespondencija, laiškų rašymo teorija ir praktika (A. Tamošiūnaitė). Testamentai: kilmė, struktūra, raida. Gyvenimo istorijos (<i>oral history</i>) (D. Marcinkevičienė). Lietuvos ED paveldo tyrimai. Šaltiniotyrinė ir knygotyrinė paradigmos (D. Kaunas). ED tautinio atgimimo istorijos rekonstrukcijose. Egodokumentų klasifikacijos ir sistematikos problematika. Karo, pokario, tremties ir pasipriešinimo laikotarpių ED „perskaitymo“ ir interpretavimo problematika. ED kilmė, raida ir istorinė tipologija. Autobiografijos žanro steigtis XIX a. <i>Silva rerum</i> kaip egodokumentikos tęsiniai. Šeimyninių albumų ir dienynų (<i>livre de raison, livre de famille, libri di famiglia</i>) paskirtis. Privataus ir viešo rašymo skirties problema. ED publikavimas ir komercializacija. ED komunikaciniai tipai ir modeliai. ED rašytinėje, sakytinėje ir vizualinėje kultūroje. ED panaudojimo moksliniuose tyrimuose strategijos. ED tapatumų sklaidoje: šeima, vaikai, ūkis, dinastija, lyčių santykiai. Konfesinio ir asmeninio tapatumo problema (<i>dvasinės refleksijos, mistinės autobiografijos, atsidūsėjimai</i>). Erdvė ir laikas egodokumentikoje. ED ir regioninis tapatumas. ED ištekliai Lietuvos ir kaimyninių šalių atminties institucijose. Statistika (kalbinė sudėtis, kilmės proveniencija, paminklai). ED skaitmeninimo strategijos, informacinės sistemos. ED virtualioje erdvėje: Olandija (http://www.egodocument.net), Šveicarija, (http://selbstzeugnisse.histsem.unibas.ch), Italija, Prancūzija, Lenkija, Lietuva. Studijų metodai: individualios konsultacijos, šaltinių ir literatūros studijos.

Vertinimo ir atsiskaitymo metodai: egzaminas žodžiu ir raštu, tarpinis atsiskaitymas – referatas suderinta ir disertacijos problematiką atspindinčia tematika.
Pagrindinė literatūra
Amelang, J. S. (1998). <i>The flight of Icarus: Artisan autobiography in early modern Europe</i> . Stanford University Press.
Būda, V. (sudarytojas) ir Pacevičius, A. (sudarytojas) (2018). <i>Mykolas Girdvainis (1841-1925). Autobiografija = Michał Girdwojń (1841-1925). Autobiografia</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
Dekker, R. (2000). Egodocuments in the Netherlands from the sixteenth to the nineteenth century. In E. Griffey (Ed.), <i>Envisioning self and status: Self-representation in the Low Countries 1400–1700</i> (pp. 255–285). Hull: Association for Low Countries Studies in Great Britain and Ireland. http://www.egodocument.net/pdf/Egodocuments_in_the_Netherlands.pdf
Dekker, R. (2002). Jacques Presser's heritage: Egodocuments in the Study of History. <i>Memoria y Civilización: Anuario de Historia</i> , 5, 13–37. http://www.egodocument.net/pdf/2.pdf
Dekker, R. (Ed.). (2002). <i>Egodocuments and history: Autobiographical writing in its social context since the Middle Ages</i> . Rotterdam: Hilversum Verlonen. http://repub.eur.nl/pub/17065/
Green, M. (2022). <i>An interreligious dialogue: Portrayal of Jews in Dutch French-language periodicals (1680–1715)</i> . Lodz and Cracow: Lodz University Press.
Grigaitienė, V. (vert.) (2007). <i>Mykolas Römeris. Dienoraštis. 1918 m. birželio 13-oji–1919 m. birželio 20-oji</i> . Vilnius: Versus Aureus.
Kuismin, A. & M. J. Driscoll. (Eds.). (2013). <i>White Field, Black Seeds: Nordic literacy practices in the long nineteenth century</i> . Helsinki: Finnish Literature Society.
Mikailionienė, B. (2003). Kelionių memuaristikos pradžia ir T. Bilevičiaus Dienoraštis. In <i>Teodoras Bilevičius: Kelionės vokiečių, čekų ir italų žeme dienoraštis</i> . Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.
Pacevičius, A. (sudarytojas), Orzeł, J. (sudarytojas), Roszak, S. (sudarytojas) ir Katilienė, I. (vertėjas) (2013). <i>Juozapo Jurgio Hilzeno 1752-1754 metų kelionės dienoraštis = Dziennik podróży Józefa Jerzego Hylzena z lat 1752-1754</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
Pacevičius, A. (sudarytojas), Chorążyczewski, W. (sudarytojas) ir Rosa, A. (sudarytojas) (2013). Butlerio kelionės į Italiją ir Vokietiją 1779–1780 metais dienoraštis = Dziennik podróży Butlera do Włoch i Niemiec w latach 1779–1780. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
Pacevičius, A. (2024). <i>Egodokumentai. Visuotinė lietuvių enciklopedija</i> . https://www.vle.lt/straipsnis/egodokumentai/
Pacevičius, A. (sudarytojas) (2013). <i>Egodokumentai ir privati Lietuvos erdvė XVI-XX amžiuje: straipsnių rinkinys</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
Ragauskienė, R., & Ragauskas, A. (2001). <i>Barboros Radvilaitės laišakai Žygimantui Augustui ir kitiems</i> . Vilnius: Vaga.
Račkauskas, M. (2008). <i>Užrašai. Dvidešimt metų (1885–1905) Žemaitijos užkampy</i> . Vilnius: LLTI.
Sarcevičienė, J. (Ed.). (2024). <i>Merkinės seniūno Antano Kazimiero Sapiegos 1730–1733 metų dienoraštis</i> . Vilnius: Lietuvos istorijos institutas.

Roszak, S. (2004). <i>Archiwa sarmackiej pamięci. Funkcje i znaczenie rękopiśmiennych ksiąg silva rerum w kulturze Rzeczypospolitej XVIII wieku</i> . Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
Vaišnoravičius, K. J. (2009). <i>Kelionė po Europą su jaunuoju kunigaikščiu Ostrogiškiu: 1667–1669 metų dienoraštis</i> (B. Mikalonienė & E. Patiejūnienė, Translation from Polish; E. Patiejūnienė, Translation from Latin). Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.
Žaltauskaitė, V. (sudarytojas) (2004). <i>Povilas Januševičius. Visokių atsitikimų sąrašas: 1895–1898</i> . Vilnius: Lietuvos istorijos institutas.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Arvydas Pacevičius	Prof. dr.	Pacevičius, A. (2024). Opisy podróży do/przez Wielkie Księstwo Litewskie w XVI–XVIII wieku: Problem egodokumentalności. In W. Chorażyczewski, H. Ciechanowski, W. Piasek, & S. Roszak (Eds.), <i>Egodokumenty – samoświadectwa – egodokumentalność: Teoria i praktyka</i> (pp. 49–62). Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
		Pacevičius, A. (2024). Mokslinės periodikos apytaka Lietuvoje XIX a. pirmojoje pusėje: Vilniaus universiteto atvejis. <i>Knygotyra</i> , 82, 29–52. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2024.82 .
		Pacevičius, A. (2024). Nėra brangesnio lobia už studijoms skirtas knygas: Vilniaus augustinų bibliotekos raida ir paveldas. <i>Acta Academiae Artium Vilnensis</i> , 114, 206–241. https://doi.org/10.37522/aaav.114.2024.253 .
		Pacevičius, A. & Raudytė, N. (2023). <i>Žemaičių daktaras Faustas: Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos bibliotekos kilmė, raida ir paveldas</i> . Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
		Pacevičius, A. (2022). <i>Vilniaus imperatoriškasis universitetas mokslinės informacijos gniaužtuose / The Imperial University of Vilna in the Clutches of Scholarly Information. 1803–1832</i> . Vilniaus universiteto leidykla.
Domas Kaunas	Prof. habil. dr.	Kaunas, D. (2025). <i>Mažosios Lietuvos knygų namai: Bibliotekos, rinkiniai, jų kūrėjai ir likimas: Monografija</i> . Vilniaus universiteto leidykla.
		Kaunas, D. (2024). <i>Aušros pirmtakai</i> . In <i>Mėnraštis „Aušra“ (1883–1886)</i> (pp. 33–87). Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas. http://www.xn--altiniai-

		4wb.info/files/literatura/LG00/Auszra_1883%E2%80%931886._%C4%AEvadin%C4%97_knyga.LG1007.pdf
		Kaunas, D. (2022). Lietuviškas atvirukas kovoje prieš imperinę Rusiją. <i>Knygotyra</i> , 79, 71–104. https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2022.79.121
		Kaunas, D. (2021). <i>Martynas Jankus. Tautos vienytojas ir lietuvių spaudos kūrėjas: Monografija</i> . Vilniaus universiteto leidykla.

Patvirtinta Socialinių mokslų srities Komunikacijos ir informacijos krypties Doktorantūros komitete 2025 m. gruodžio 15 d., protokolo Nr. (7.17 E) 15600-KT-667
Komiteto pirmininkė prof. dr. Aušra Navickienė